

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Právnická fakulta
Ústav medzinárodného práva a európskeho práva

Témy záverečných prác
akad. r. 2022/2023

Diplomové práce:

prof. JUDr. Juraj Jankuv, PhD.

1. Medzinárodnoprávne mechanizmy ochrany životného prostredia v rámci medzinárodného obchodu

International Legal Mechanisms of Protection of the Environment in the Scope of the International Trade

Cieľom práce je analyzovať medzinárodnoprávne mechanizmy ochrany životného prostredia v rámci medzinárodného obchodu a identifikovať aktuálne prípady ich praktickej aplikácie v rámci judikatúry medzinárodných súdnych či arbitrážnych orgánov.

2. Medzinárodné morské právo a jeho interakcie s medzinárodnoprávnym režimom Antarktídy a právnym režimom Arktídy

International Law of the Sea and Its Interactions with the International Legal Regime of Antarctica and the Legal Regime of Arctica

Cieľom práce je charakterizovať súčasnú podobu medzinárodného morského práva a identifikovať jeho interakcie s medzinárodnoprávnym režimom Antarktídy a právnym režimom Arktídy

3. Právo medzinárodnej bezpečnosti a jeho aplikácia v rámci medzinárodnoprávných zmluvných záväzkov Slovenskej republiky

Law of International Security and Its Application in the Framework of the International Treaty Undertakings of the Slovak Republic

Cieľom práce je charakterizovať historický vývoj a súčasnú podobu práva medzinárodnej bezpečnosti, identifikovať jeho miesto v systéme medzinárodného práva verejného a analyzovať problematiku jeho praktickej aplikácie v rámci medzinárodných zmluvných záväzkov Slovenskej republiky

doc. JUDr. Martina Jánošíková, Ph.D.

1. Judicializácia kontroly dodržiavania požiadavky právneho štátu v rámci Európskej únie

The judicialisation of the review in regards to the rule of law within the European Union

Právny štát patrí medzi základné hodnoty, na ktorých je založená Európska únia a ktoré sa zaviazali dodržiavať aj jej členské štáty. V Európskej únii je predpokladaná politická kontrola dodržiavania tohto záväzku zo strany členských štátov v čl. 7 Zmluvy o Európskej únii. V poslednom období je však vidieť snahu riešiť nedostatky

na úrovni členských štátov prostredníctvom Súdneho dvora Európskej únie. V práci by mali byť skúmané dôvody, prečo k tejto situácii došlo.

2. Slovenský sudca a právo Európskej únie

A Slovak judge and European Union law

Uvedená téma nie je zameraná na vysvetlenie teoretických základov možnosti slovenského sudcu používať v svojej rozhodovacej činnosti právo Európskej únie. Autor práce by mal uskutočniť vlastný výskum rozhodovacej činnosti slovenských sudcov a pokúsiť sa formulovať hodnotiace závery k spôsobu používania práva Európskej únie v podmienkach Slovenskej republiky.

Mgr. Ľubica Gregová Širicová, PhD.

1. Právna úprava vlastníckeho práva s cudzím prvkom

Legal Regulation of Ownership with Foreign Element

Diplomová práca sa bude venovať inštitútu vlastníckeho práva z pohľadu noriem medzinárodného práva súkromného a procesného. Analyzované budú normy o právomoci, kde autor okrem výkladu daných noriem zohľadní vzájomné vzťahy medzi prameňmi práva. Sústreď sa aj na otázku, aký je v súčasnosti priestor pre aplikáciu príslušných noriem zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom vzhľadom na aplikačnú prednosť iných prameňov práva. V ďalších častiach práce sa bude práca týkať kolíznych noriem a noriem o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktoré sa používajú pri otázkach vlastníckeho práva s cudzím prvkom. Autor spracuje aj príslušnú judikatúru (SD EÚ, vnútroštátne súdy).

2. Rozvod manželstva s cudzím prvkom a súvisiace inštitúty, ktoré slovenský právny poriadok nepozná

Divorce with Foreign Element and Related Legal Concepts that are not Known to the Slovak Legal System

Diplomová práca sa bude venovať trom zásadným problémom MPS v súvislosti s rozvodom manželstva s cudzím prvkom – preskúma otázku právomoci, rozhodného práva a uznania a výkonu rozhodnutí. Zameria sa zároveň na vzájomné vzťahy jednotlivých prameňov práva s dôrazom na situácie stretu viacerých typov prameňov práva (medzinárodné zmluvy, nariadenie, zákon o MPS). Súčasťou témy je rozbor inštitútov iných právnych poriadkov, ktoré súvisia s problematikou rozvodu, ale náš právny poriadok ich nezakotvuje (ako sú rozluka, či dohoda o rozvode). Diplomová práca ich spracuje metódou komparácie a pokúsi sa načrtnúť riešenia, ako slovenský právny poriadok na takéto nepoznané inštitúty reaguje, resp. by mal reagovať. Autor zohľadní aj príslušnú judikatúru (SD EÚ, vnútroštátne súdy).

3. Štát ako subjekt medzinárodného práva súkromného

The Position of State in Private International Law and Procedure

Ostatná novela zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom priniesla podstatné zmeny v poňatí vylúčenia z právomoci z dôvodu imunity štátu. Aj prepracované znenie nariadenia Brusel I obsahuje zmenu zavedením termínu „acta iure imperii“. V tejto súvislosti by diplomant mal poukázať na existujúce koncepty absolútnej a relatívnej imunity štátu v MPV a následne analyzovať, ako sa tieto koncepcie premietajú do postavenia štátu ako subjektu MPS v

nariadeniach EÚ, medzinárodných zmluvách a zákone o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. Zohľadnená bude príslušná judikatúra (MSD, ESLP, SD EÚ).

JUDr. Radoslav Benko, PhD., LL.M.

1. Vnútrotný trh EÚ v oblasti energetiky a opatrenia EÚ na riešenie energetickej krízy

The internal EU energy market and the EU's measures aimed at solution of energy crisis

Súčasná energetická kríza, spôsobená ruskou inváziou na Ukrajine, ktorá vyústila do zastavenia dodávok plynu a ropy Ruska do členských štátov EÚ a extrémne vysokých cien plynu a elektriny v Európe, podrobila jednotný vnútrotný trh EÚ s energiami značnej kritike. V reakcii na ňu došlo na pôde EÚ k predloženiu niekoľkých návrhov, smerujúcich k zásadným štrukturálnym zmenám jednotného vnútrotného úniového trhu s energiami. Zámerom práce je objasniť a podrobiť analýze základné aspekty právnej regulácie fungovania jednotného vnútrotného trhu Únie v oblasti energetiky, dôvody, pre ktoré daná právna regulácia viedla k extrémnemu nárastu cien energií pre konečných užívateľov a opatrenia Únie zamerané na riešenie súčasnej energetickej krízy.

2. Právo Európskej únie v konaní o súlade právnych predpisov pred Ústavným súdom Slovenskej republiky

The law of the European Union in the proceedings on conformity of legal regulations before the Constitutional court of the Slovak republic

Zámerom práce je objasniť význam, postavenie a uplatňovanie jednotlivých prameňov práva Európskej únie v rámci rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní o súlade právnych predpisov a príslušné závery, ku ktorým v rámci svojej rozhodovacej činnosti Ústavný súd Slovenskej republiky dospel, konfrontovať s judikatúrou Súdneho dvora EÚ, vymedzujúcou status práva EÚ v právnych poriadkoch členských štátov, za účelom posúdenia ich súladu s ňou.

3. Ochrana zásad právneho štátu Súdnym dvorom EÚ

The protection of the principles of the rule of law by the Court of justice of the EU

Zámerom spracovania práce na uvedenú tému je poukázať na jednotlivé zásady právneho štátu, objasniť skutočnosti naznačujúce ich porušenie a podrobiť analýze a prípadnej kritike ochranu zásad právneho štátu realizovanú Súdnym dvorom EÚ v rámci vyššie uvedených konaní pred ním a na pozadí doterajších konaní pred Súdnym dvorom zhodnotiť jej účinnosť a to okrem iného aj v porovnaní s inými úniovými prostriedkami/opatreniami smerujúcimi k predchádzaniu a náprave porušenia zásad právneho štátu.

JUDr. Ľudmila Elbert, PhD.

1. Reakcia medzinárodného spoločenstva na ozbrojený konflikt na Ukrajine

Response of international community to armed conflict in Ukraine

Úlohou autora bude zanalyzovať a zhodnotiť prístup medzinárodného spoločenstva k ozbrojenému konfliktu na Ukrajine. Skúmaniu by mali byť podrobené inštitúty

medzinárodného práva, ktoré boli využité na udržanie mieru, resp. na riešenie konfliktu pokojnou cestou. Autor sa rovnako môže venovať inštitútom, ktoré ponúka za týmto účelom medzinárodné právo, no z dôvodov, ktorých objasnenie bude úlohou autora, nedošlo k ich využitiu. Reakcia ostatných štátov ako štátov priamo dotknutých ozbrojeným konfliktom by mala podliehať povinnostiam štátov pri porušení kogentných noriem medzinárodného práva podľa mechanizmu zodpovednosti štátov za medzinárodné protiprávne správanie sa štátov vo svetle obyčajových noriem medzinárodného práva, ako aj Návrhu článkov Komisie OSN o zodpovednosti štátov za medzinárodné protiprávne správanie sa. Hlavným predmetom skúmania bude (napr. sankčný) mechanizmus Organizácie Spojených národov a iných medzinárodných organizácií, slúžiaci na donútenie štátov obnoviť plnenie záväzkov podľa medzinárodného práva.

2. Postavenie žien z pohľadu azylového práva

Status of women in asylum law

Cieľom práce je preskúmať postavenie žien z pohľadu dôvodov prenasledovania ako základnej podmienky pre udelenie medzinárodnej ochrany. Skúmanie je možné rozdeliť na individuálne prípady prenasledovania žien vo forme domáceho násillia, sexuálneho vykorisťovania, z dôvodov príslušnosti k LGBTI+ komunite, a pod. Súčasné postavenie žien vo svete, najmä v krajinách uplatňujúcich právo šaria, výrazne obmedzuje ich základné práva čisto len z dôvodu ich príslušnosti k ženskému pohlaviu. Preto je možné zamerať sa aj na všeobecné prípady, kedy je možné uvažovať o ženách ako samostatnej sociálnej skupine z azylových dôvodov. Osobitným príkladom môže byť aj Švédsko, udeľujúce povolenie na pobyt ženám žiadajúcim o azyl pre prenasledovanie z dôvodu pohlavia v Afganistane, pričom je otázne, či ide o vnútroštátny mechanizmus ochrany utečenkýň nad rámec Dohovoru o právnom postavení utečencov alebo tvoriace sa nové obyčajové právo v oblasti azylu. Odpoveď je možné hľadať v príslušnej judikatúre. Diplomová práca by mala priniesť ucelený pohľad na súbor dôvodov prenasledovania žien z pohľadu splnenia podmienok pre udelenie niektorej z foriem medzinárodnej ochrany.

3. Kybernetický priestor z pohľadu medzinárodného práva

Cyberspace under international law

Kybernetický priestor je v súčasnosti novým priestorom využiteľným za rôznymi účelmi. Z pohľadu medzinárodného práva je najproblematickejšou otázkou jeho využívania na rôzne útoky na infraštruktúru štátov a zasahovanie do ich vnútroštátnych záležitostí. Úlohou autora je preto zhodnotenie možností aplikácie súčasných noriem medzinárodného práva na činnosti vykonávané v tomto priestore, a to aj na základe hľadania odpovede, aký právny poriadok je účinný v danom priestore a do akej miery. Skúmanie aktivít je možné rozdeliť na tie v čase mieru a v čase ozbrojeného konfliktu. Otázna je potreba kreovania nových noriem, význam tzv. talinských manuálov. Autor by nemal opomenúť analýzu návrhu ženevského digitálneho dohovoru a aktivity medzinárodných organizácií za účelom kreovania pravidiel v tejto oblasti.

JUDr. Bc. Dominika Marčoková Becková, PhD.

1. Vyšetrovacie opatrenia v rámci cezhraničného vyšetrovania Európskej prokuratúry

Investigation measures in the context of cross-border investigations of the European Public Prosecutor's Office

V cezhraničných prípadoch vedených Európskou prokuratúrou majú európski delegovaní prokurátori povinnosť úzko spolupracovať a vzájomne si poskytovať potrebnú pomoc. V rámci cezhraničných vyšetrovaní môže konajúci európsky delegovaný prokurátor postúpiť vyšetrovacie opatrenie asistujúcemu delegovanému prokurátorovi, ktorý by mal toto vyšetrovacie opatrenie vykonať. Diplomant by sa mal v práci zamerať na okruh vyšetrovacích opatrení, ktoré môžu byť postúpené asistujúcemu európskemu delegovanému prokurátorovi, podmienky za akých je možné postúpené opatrenie vykonať a v súlade s akým právom sa vyšetrovacie opatrenie má vykonať. V rámci práce by sa diplomant mohol zamerať aj na slovenskú právnu úpravu a situácie, ako by mal slovenský európsky prokurátor postupovať pri vykonávaní postúpených vyšetrovacích opatrení, ako aj pri ich postúpení inému európskemu delegovanému prokurátorovi.

2. Má nezúčastnený členský štát povinnosť spolupracovať s Európskou prokuratúrou?

Does a non-participating Member State have an obligation to cooperate with the European Public Prosecutor's Office?

Z doterajšej krátkej činnosti Európskej prokuratúry je už zrejmé, že niektoré nezúčastnené členské štáty (napr. Poľsko, Írsko) odmietajú s Európskou prokuratúrou spolupracovať, čím znemožňujú efektívny výkon jej zverených úloh. Cieľom diplomovej práce je skúmanie otázky, či majú členské štáty Únie, ktoré sa nezúčastňujú na posilnenej spolupráci na účely zriadenia Európskej prokuratúry, povinnosť s Európskou prokuratúrou spolupracovať a poskytnúť jej potrebnú pomoc pri vedení vyšetrovaní a trestných stíhaní, alebo naopak, takáto povinnosť im z práva Únie nevyplýva. Keďže nezúčastnené členské štáty nie sú viazané nariadením Rady (EÚ) 2017/1939, úlohou diplomanta je skúmať, či existujú iné pramene práva, ktoré túto povinnosť upravujú, a ak áno, v akom rozsahu.

JUDr. Valéria Ružičková, PhD.

1. Nástroje soft-law a ich význam a postavenie v práve Európskej únie

Soft-Law Instruments and their Significance and Position in the European Union Law

S nástrojmi soft-law sa možno v práve Európskej únie stretnúť čoraz častejšie, ich využívanie je však mnohokrát sprevádzané otázkami o ich legitimitu. Vzhľadom na nejasnosti súvisiace s ich prijímaním a dôsledkami zohráva významnú úlohu výklad poskytnutý v tejto súvislosti Súdny dvorom EÚ. Cieľom práce by malo byť analyzovať, a to aj na podklade judikatúry Súdneho dvora EÚ, postavenie a význam nástrojov soft-law v práve Európskej únie ako aj navrhnúť možné riešenia pri ich prijímaní a uplatňovaní, vďaka ktorým by ich legitimita nebola natoľko spochybňovaná.

2. Rozšírenie právomoci Európskej prokuratúry na trestný čin terorizmu

Extending the European Public Prosecutor's Office's Competence to Terrorism

Európska prokuratúra je zodpovedná za vyšetrovanie a trestné stíhanie páchatel'ov a spolupáchatel'ov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie, avšak podľa čl. 86 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie môže Európska rada prijať rozhodnutie s cieľom rozšíriť právomoci Európskej prokuratúry na boj proti závažnej trestnej činnosti, ktorá má cezhraničný rozmer. V odbornej verejnosti sa ozývajú názory o vhodnosti rozšírenia právomoci Európskej prokuratúry na základe tohto ustanovenia aj na trestný čin terorizmu. Cieľom príspevku by malo byť zodpovedanie otázky, či je takéto rozšírenie vhodné, k akým legislatívnym zmenám by v takom prípade muselo dôjsť a aké dôsledky by toto rozšírenie malo pre Európsku úniu a jej členské štáty.

Mgr. Lucia Bakošová, PhD.

1. Vplyv medzinárodného práva v oblasti ľudských práv na právnu reguláciu umelej inteligencie

The influence of international human rights law on the legal regulation of artificial intelligence

Diplomová práca sa zameriava na zhodnotenie vplyvu medzinárodného práva v oblasti ľudských práv na tvorbu právnej regulácie vývoja, uvádzania a využívania umelej inteligencie v rozličných oblastiach ľudskej činnosti. Podkladom pre zhodnotenie súčasnej situácie sú multilaterálne, ako aj regionálne zmluvy v oblasti ľudských práv, či judikatúra vybraných súdnych a kvázi-súdnych orgánov. Osobitne je v práci skúmaná možnosť vzniku nových ľudských práv a základných slobôd, ako aj ich zaradenia do katalógu už existujúcich ľudských práv a základných slobôd.

2. Úloha vnútroštátnych súdov v sporoch týkajúcich sa zmeny klímy

The role of national courts in climate change disputes

Mnohé dokumenty prijaté na medzinárodných klimatických konferenciách potvrdzujú, že štáty neprijímajú opatrenia, na základe ktorých by došlo k naplneniu cieľa Parížskej dohody, teda udržať nárast globálnej teploty výrazne pod 2 °C v porovnaní s predindustriálnymi úrovňami a zároveň pokračovať v úsilí obmedziť ho na 1,5 °C. To má za následok, okrem iného, nárast súdnych sporov v oblasti zmeny klímy, najmä na vnútroštátnej úrovni. Diplomová práca sa zameriava na úlohu vnútroštátnych súdov v sporoch týkajúcich sa zmeny klímy a to základe analýzy vybraných rozhodnutí vnútroštátnych súdov (ako napr. prípad „Urgenda“ alebo „Shell“).

Bakalárske práce:

prof. JUDr. Juraj Jankuv, PhD.

- 1. Medzinárodnoprávna ochrana ľudských práv vo vzťahu k biologickým a lekárske aplikáciám**
International Legal Protection of Human Rights with regard to the Application of Biology and Medicine
Cieľom práce je analyzovať súčasnú medzinárodnoprávnu úpravu v oblasti ochrany ľudských práv vo vzťahu k biologickým a lekárske aplikáciám a kontrolné mechanizmy jej dodržiavania.
- 2. Ochrana práv osôb vysídlených z environmentálnych dôvodov v medzinárodnom verejnom práve**
Protection of Rights of Persons Displaced from Environmental Reasons in International Public Law
Cieľom práce je charakterizovať súčasnú podobu medzinárodnoprávnej úpravy v oblasti ochrany práv osôb vysídlených z environmentálnych dôvodov v medzinárodnom verejnom práve a identifikovať aktuálne prípady jej praktickej aplikácie v judikatúre medzinárodných kvázi-súdnych a súdnych orgánov.
- 3. Medzinárodnoprávna ochrana životného prostredia pred zdrojmi ohrozenia**
International Legal Protection of the Environment against Sources of Danger
Cieľom práce je charakterizovať súčasnú podobu medzinárodnoprávnej úpravy týkajúcej sa ochrany životného prostredia pred zdrojmi ohrozenia a kontrolné mechanizmy jej dodržiavania

doc. JUDr. Martina Jánošíková, Ph.D.

- 1. Pojem „vnútroštátny súdny orgán“ v kontexte čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie**
The term “court of a Member State” in the context of Article 267 of the Treaty on the Functioning of the European Union
Cieľom spracovania tejto témy je na podklade judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vysvetliť obsah pojmu „vnútroštátny súdny orgán“ v súvislosti s konaním o prejudiciálnej otázke podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a následne identifikovať subjekty spadajúce pod tento pojem v podmienkach Slovenskej republiky.

JUDr. Radoslav Benko, PhD., LL.M.

- 1. Právo na ochranu osobných údajov v judikatúre Súdneho dvora EÚ**
The right to protection of personal data in the case law of the Court of Justice of the EU
Úniový právny rámec práva na ochranu osobných údajov, uznaného čl. 8 Charty základných práv EÚ za základné právo, bližšie objasňuje sekundárna úniová právna úprava obsiahnutá predovšetkým v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov

a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov). Aplikáciu pozitívno-právnej úpravy tohto práva na skutkové okolnosti konkrétnych prípadov objasňuje judikatúra Súdneho dvora EÚ. Zámerom práce je identifikovať a podrobiť analýze judikatúru Súdneho dvora EÚ, pojednávajúcu o aplikačných problémoch a otázkach spätých s uplatňovaním práva na ochranu osobných údajov.

2. Právo na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov EÚ vo svetle judikatúry Súdneho dvora EÚ

The right to move and reside freely within the territory of the Member States in the light of the case law of the Court of Justice of the EU

Právo na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov EÚ, patriace medzi základné práva uznané Chartou základných práv EÚ, formuje základný právny status viažuci sa na inštitút občianstva Únie. Príslušná sekundárna únieová právna úprava toto právo priznáva nielen občanom Únie ale aj ich rodinným príslušníkom, ktorí nie sú občanmi Únie. Zámerom práce je objasniť výklad a uplatňovanie pozitívno-právnej únieovej úpravy práva na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov EÚ na pozadí rôznych konkrétnych skutkových okolností predložených na posúdenie Súdnemu dvoru v rámci výkonu jeho právomocí.

3. Právomoci Súdneho dvora v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky

The competences of the Court of Justice of the EU in the field of common foreign and security policy

V zmysle čl. 24 Zmluvy o EÚ spoločná zahraničná a bezpečnostná politika podlieha osobitným pravidlám a postupom, v rámci ktorých má Súdny dvor EÚ v tejto oblasti značne obmedzené právomoci v porovnaní s jeho právomocami v iných oblastiach činnosti Únie. Okrem zmluvami, na ktorých je založená EÚ, výslovne priznaných právomocí Súdny dvor EÚ disponuje v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky aj právomocami, na existenciu ktorých poukázal v rámci svojej rozhodovacej činnosti. Zámerom práce je objasniť podstatu a východiská jednotlivých právomocí Súdneho dvora EÚ v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, podrobiť ich analýze a pokúsiť sa zhodnotiť ich opodstatnenosť a účinnosť.

Mgr. Ľubica Gregová Širicová, PhD.

1. Prínos Komisie pre medzinárodné právo v oblasti medzinárodného práva životného prostredia

Contribution of the International Law Commission in the Field of International Environmental Law

Úlohou autora je identifikovať a zhodnotiť tie časti kodifikačných prác Komisie pre medzinárodné právo, ktorých námetom je ochrana životného prostredia. Súčasťou práce bude priblíženie najnovších počínov v danej oblasti, ktorými sú Návrh usmernení o ochrane atmosféry z roku 2021 a Návrh princípov o ochrane životného prostredia vo vzťahu k ozbrojeným konfliktom z roku 2022.

2. Imperatívne normy v medzinárodnom práve verejnom

Peremptory Norms in Public International Law

Autor v bakalárskej práci priblíži koncepciu imperatívnych noriem MPV (*ius cogens*). Súčasťou skúmania bude právna úprava tejto koncepcie v prameňoch MPV a v judikatúre, vrátane problematiky dôsledkov porušenia imperatívnych noriem. Bakalárska práca pritom zohľadní Návrh záverov Komisie pre medzinárodné právo o identifikácii a právnych následkoch imperatívnych noriem všeobecného medzinárodného práva (*ius cogens*), 2022.

JUDr. Ludmila Elbert, PhD.

Ochrana životného prostredia v čase ozbrojeného konfliktu

The protection of the environment during the armed conflict

Životné prostredie je oblasťou, ktorá je významne ovplyvnená v čase ozbrojeného konfliktu. Na základe praktických skúseností z ozbrojených konfliktov v minulosti, ale aj v súčasnosti, sme svedkami, kedy je životné prostredie využívané ako prostriedok vedenia vojny. Účelom je úmyselné ničenie životného prostredia s cieľom získať vojenskú výhodu. Osobitnou kapitolou sú ozbrojené konflikty, ktorých dôvodom sú zlé podmienky na život v dôsledku nepriaznivých podmienok životného prostredia. Úlohou autora bude analýza a zhodnotenie aplikácie existujúcich noriem medzinárodného práva v čase ozbrojeného konfliktu, teda pravidiel práva ozbrojených konfliktov, medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného trestného práva, chrániacich životné prostredie a smerujúce k vynúteniu zodpovednosti za zločiny páchané v nadväznosti na úmyselnú či neúmyselnú úpravu životného prostredia.

JUDr. Bc. Dominika Marčoková Becková, PhD.

1. Základné právo na účinnú súdnu ochranu v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie

Fundamental Right to Effective Judicial Protection in the Case Law of the Court of Justice of the EU

Základné právo na účinnú súdnu ochranu je jedným z najvýznamnejších základných práv, ktoré Európska únia priznáva jednotlivcom. Práve prostredníctvom tohto základného práva je zabezpečená ochrana všetkých ostatných práv a slobôd, ktoré jednotlivcom priznáva právo Únie. Existencia účinnej súdnej ochrany práv a slobôd bola a stále je jednou z priorít Únie, pričom významnú úlohu v tomto smere plní Súdny dvor EÚ. Téma bakalárskej práce sa preto zameriava na analýzu rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, v ktorých Súdny dvor poskytol výklad tohto základného práva, čím objasnil jeho rozsah, obsah a povinnosti, ktoré z tohto základného práva vyplývajú pre Úniu a jej členské štáty.

2. Zásada lojálnej spolupráce v činnosti Európskej prokuratúry

The principle of sincere cooperation in the activities of the European Public Prosecutor's Office

Zásada lojálnej spolupráce je jednou zo základných zásad činnosti Európskej prokuratúry, ktorá je upravená v čl. 5 nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939. Zásada

lojálnej spolupráce je kľúčová v rámci činnosti Európskej prokuratúry a jej dodržiavanie má prispieť k dosahovaniu úloh, ktoré sú Európskej prokuratúre zverené. Téma bakalárskej práce sa zameriava na zásadu lojálnej spolupráce v činnosti Európskej prokuratúry, pričom úlohou študenta je definovať okruh subjektov, ktoré sú povinné dodržiavať zásadu lojálnej spolupráce vo vzťahu k Európskej prokuratúre a definovať práva a povinnosti, ktoré týmto subjektom z dodržiavania zásady lojálnej spolupráce vyplývajú.

JUDr. Valéria Ružičková, PhD.

**Vývoj zásady ne bis in idem v práve Európskej únie a jej súčasné ponímanie
Súdny dvorom Európskej únie**

*Development of the Ne Bis in Idem Principle in the European Union Law and its
Current Perception by the Court of Justice of the European Union*

Zásada ne bis in idem prešla v práve Európskej únie postupným vývojom, no jej súčasný obsah možno v kontexte judikatúry Súdneho dvora Európskej únie len ťažko označiť za jednoznačný. Cieľom príspevku by tak malo byť zhodnotenie a porovnanie doterajšej a súčasnej judikatúry Súdneho dvora EÚ (o.i. vrátane rozsudkov vo veciach C-17/10 Toshiba, C-857/19 Slovak Telekom, C-524/15 Menci a C-117/20 bpost SA) ako aj návrh možností zosúladenia judikatúry Súdneho dvora spôsobom, ktorý by umožňoval jednoznačnejšie uplatňovanie tejto zásady zo strany členských štátov Európskej únie.

Mgr. Lucia Bakošová, PhD.

1. Úloha umelej inteligencie pri napĺňaní cieľov Európskej zelenej dohody

The role of artificial intelligence in fulfilling the objectives of the European Green Deal

Európska zelená dohoda stanovuje odvážne environmentálne ciele, ktoré budú mať významný vplyv na množstvo oblastí. Jedným z nástrojov ako dosiahnuť ciele Európskej zelenej dohody je aplikácia umelej inteligencie. Medzi pozitíva využívania umelej inteligencie patrí napríklad urýchlenie analýzy veľkého množstva údajov s cieľom rozšíriť existujúce vedomosti v oblasti životného prostredia, či monitorovať a optimalizovať spotrebu energie. Na druhej strane je používanie umelej inteligencie spojené so zvýšením spotreby energií alebo zdrojov, čo negatívne vplyva na dosiahnutie cieľov Európskej zelenej dohody. Cieľom bakalárskej práce je analýza právnych aspektov používania umelej inteligencie pri napĺňaní cieľov Európskej zelenej dohody.

2. Súkromné vojenské a bezpečnostné spoločnosti a ich zapojenie v ozbrojených konfliktoch

Private military and security companies and their involvement in armed conflicts

Pre ozbrojené konflikty, či už medzinárodnej alebo vnútroštátnej povahy, je v posledných rokoch príznačné zapojenie súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností. Ich zapojenie predstavuje nielen významné riziko eskalácie ozbrojeného konfliktu, ale ich konanie je častokrát v rozpore s medzinárodným právom ozbrojených konfliktov a medzinárodným humanitárnym právom. Cieľom bakalárskej

práce je zhodnotiť právne postavenie súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností z pohľadu medzinárodného práva verejného, ako aj zodpovednosť za porušenie noriem medzinárodného práva ozbrojených konfliktov a medzinárodného humanitárneho práva.

Mgr. Juraj Panigaj

1. Medzinárodnoprávna ochrana životného prostredia v systéme Organizácie Spojených národov

International environmental protection in the United Nations system

Cieľom bakalárskej práce je poskytnutie stručného náhľadu do vývoja medzinárodnoprávnej úpravy ochrany životného prostredia v systéme OSN, ako aj analýza činnosti jednotlivých orgánov, inštitúcií a subjektov v rámci OSN v oblasti medzinárodnoprávnej ochrany životného prostredia.

2. Ochrana životného prostredia vo svetle judikatúry medzinárodných súdnych a arbitrážnych orgánov

Environmental protection in the light of the jurisprudence of international judicial and arbitration bodies

Cieľom bakalárskej práce je preskúmať relevantnú judikatúru medzinárodných súdnych a arbitrážnych orgánov s dopadom na ochranu životného prostredia, s poukazom na prínos tejto judikatúry v oblasti aplikácie, inšpirácie a výkladu prameňov medzinárodného práva životného prostredia.

V Košiciach, 25. 1. 2023